

סטארט אפ להצלחה- באר שבע

סיוע ליוצאי אתיופיה להירשם ללימודים ולסיים אותם בהצלחה, תוך השתלבות במערך התעסוקה. יצירת קהילה פעילה, המובילה שינוי בעל השפעה על יוצאי אתיופיה בעיר באר שבע.

תקציר התוכנית:

תכנית ליווי לצעירים יוצאי אתיופיה, בדרך לאקדמיה מתהליך בחירת המקצוע ועד להשתלבות בשוק התעסוקה. "סטארט אפ להצלחה" הינה תכנית להנגשת ולמיצוי השכלה גבוהה בקרב צעירים יוצאי אתיופיה. התכנית משלבת לימודים אקדמיים, טיפוח מנהיגות ומעורבות חברתית והכוון תעסוקתי.

התוכנית פועלת בעיר באר שבע מזה 12 שנים ופותחה בשותפות עם תורמים פילנתרופיים. במסגרתה, 35 סטודנטים, תושבי העיר **מפעילים יוזמות חברתיות שונות**, שביכולתן לחולל שינוי חברתי בעיר באר שבע.

הסטודנטים המעוניינים להשתתף בתכנית מגישים מועמדות ונבחרים בתהליך מיון הכולל ראיונות אישיים. המשתתפים הנבחרים משתתפים בקורס הכשרה ייחודי העוסק השכלה ותעסוקה, בעבודה וקריירה. התוכנית מלווה את הסטודנטים לכל אורך שנות הלימוד שלהם, עם אפשרות לשנות מקום התנדבות בהתאם לצורך ולרצון של הסטודנטים.

הסטודנטים משתלבים בעשייה חברתית בעיקר בפרויקטים למען הקהילה האתיופית כגון כנפי יונה לתיעוד סיפורי עליה. חלקם אף יוזמים פרויקטים חדשים לטובת ולמען הקהילה.

הישגי התכנית: 95% מן המשתתפים מסיימים בהצלחה את לימודיהם. 85% מן הבוגרים משתלבים בתעסוקה ההולמת את השכלתם.

מטרות:

- הגדלת כמות האקדמאים יוצאי אתיופיה.
- הגברת שילוב יוצאי אתיופיה בתעסוקה איכותית.
- יצירת מנהיגות צעירה בקרב קהילת יוצאי אתיופיה והובלת שינוי חברתי משמעותי

קהל היעד:

- קהל יעד עיקרי:
 - יוצאי אתיופיה המעוניינים בהשכלה אקדמאית בגילאי 20-41
 - גרים או לומדים במטרופולין באר שבע, בעלי מוטיבציה ללימודים גבוהים.
 - סטודנטים במכינות קדם-אקדמיות העתידים להשתלב בלימודים גבוהים בשנת הלימודים הקרובה.
 - נמצאים בשלב ההתלבטות בנוגע להשכלה ופיתוח קריירה.
- קהל יעד משני:
 - משפחות הסטודנטים, קהילתם והקהילה האתיופית בעיר.

- מוטבי השירות הם רבים ושונים כמגוון תוכניות ההתנדבות המוצעות למילגאים.

עקרונות הפעולה בתוכנית:

התכנית מהווה מעטפת הוליסטית רחבה ורב-שנתית הכוללת:

• ליווי אישי:

- מפגשי אינטייק.
- הכוון אקדמי.
- הגשת צעירים שאינם עומדים בתנאי הסף ללימודים אקדמיים לוועדות חריגים.
- העצמה אישית.
- ליווי באמצעי המדיה השונים (טלפון, דואר אלקטרוני וכו').

• עשייה חברתית:

- זיהוי הזדמנויות התנדבות משמעותיות.
- בחירה בין אפשרויות ההתנדבות.
- יזמות התנדבותית.
- ליווי תהליך ההתנדבות לכל אורכו.

• רוחות הסטודנט:

- סיוע לסטודנטים במיצוי זכויותיו.
- הכוונת הסטודנטים לגופים חיצוניים אשר נותנים מענה מקצועי לצרכי הסטודנטים.
- הענקת ואוצ'רים להשלמת בגריות וללימודי פסיכומטרי.
- הענקת מלגות למשתתפים עבור פעילותם החברתית.
- סדנאות לפיתוח כישורי חיים.

• הכוון אקדמי:

- מפגשי ליווי אישי.
- מגוון סדנאות.

• הכוון תעסוקתי:

- סדנאות לפיתוח קריירה.
- הכשרות במיומנויות רכות- כתיבת קורות חיים, הכנה לראיונות עבודה, שיטות לחיפוש עבודה ועוד.

מספר מלגאים מעורבים:

- בהתאם מספר המלגאים משתנה בין שנה לשנה על פי גיוס תרומות, כיום יש 60 פעילים מכל המחזורים והמקסימום הוא 150.
- הם מתנדבים בין 130-220 שעות בשנה (כולל ההכשרות) וגובה המלגה בין 10000-20000

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- רצינות, עמידה בזמנים, אנחנו מאוד מתגמשים אבל הם חייבים להפגין רצינות.

- על הסטודנטים להיות יוצאי אתיופיה ורצוי בני מקום.
- על הסטודנטים להתחייב להשתתף בכל מפגשי ההכשרה.
- על הסטודנטים להביע מחויבות אישית שהינה המפתח לעשייה חברתית משמעותית.
- קריטריון סף: רק תלמידי שנה א' מתקבלים על מנת לייצר תהליך ממושך לאורך כל שנות הלימודים באקדמיה.

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- פר"ח
- קרן גרוס
- מכללת ספיר
- גורמים פילנתרופים
- משרד נגב גליל
- הרשות לפיתוח הנגב
- פדרציית שיקאגו
- קרן שוסטרמן
- קרן באר שבע ועוד מקומות התנדבות שמשתנים מדי שנה.

תקציב שנתי נדרש:

- 3 מיליון שקלים בשנה, בעיקר כספי תרומות. מקומות ההתנדבות לא שותפים במימון.
- מרכיבי התקציב העיקריים: מנהל/ת תוכנית ורכז/ת, מלגות, הכשרות, מענים פרטניים (מחשבים, שיעורים פרטיים, סיוע במזון).
- משאבים שוויוניים-כסף: מקום לפעילות, קפה, לוח, מקרן, מחשב.

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:

1. איתור צעירים יוצאי אתיופיה בגילאים שונים אשר מתלבטים בנושא לימודים באקדמיה.
2. גיוס רכז לתוכנית.
3. שלב גיוס ומיון הסטודנטים: בין החודשים יוני-אוקטובר מתבצע שלב הפרסום, מרכזי הערכה וראיונות לבחירת הסטודנטים המשתתפים. הגיוס לתכנית מבוצע בשיתוף מוסדות אקדמיים, פעילויות קהילתיות ורשתות חברתיות. הגיוס לתכנית כרוך בראיון טלפוני, שאלון וראיון פרונטלי.
4. שלב הליווי של הסטודנטים: הסיוע והליווי מתחילים מהצעד הראשון באקדמיה ועד סופו. התוכנית מתחילה עם תחילת הלימודים, הסטודנטים צריכים להגיע לייעוץ ולהיות פנויים ליוזמות התנדבותיות.
5. שלב הוצאות היוזמות החברתיות אל הפועל: הדרישה מהסטודנטים היא לחיבור וקשר משמעותי עם הקהילה, ליצור שינוי בשכונות שלהם (ציורי קיר, שיחות עם קשישים, הסטודנטים עובדים עם אוכלוסיות מבוגרות וכותבים את סיפור החיים שלהם ופעם בשנה יש טכס בו מוקרן סרט ומודפס ספר עם כל הסיפורים).

6. בתום התכנית הסטודנטים מקבלים עדיפות בסיוע למציאת תעסוקה הולמת. הם מקבלים 4 שיחות ייעוציות בנוגע למטרות שלהם, ליעדים והרצונות, מלווים אותם להגשמה, לעיתים גם תומכים ומשתמשים בסיוע של מעסיקים באזור על מנת להעניק עדיפות.

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:

- **מיון המלגאים:** כל מי שעונה על שאלון הרשמה קצר מוזמן לריאיון אישי שמתבצע על ידי הרכזים, הבודקים רצינות ויכולת להתחייב לצד מוטיבציות להתנדבות. לצד קריטריון סף כמו יתרת לימודים.
- **הכשרה: הסטודנטים משתתפים ב 6** הכשרות בשנה, מתוך 10 לבחירה. ההכשרות מוצעות במגוון של נושאים ועומדות לבחירת המשתתפים. בנוסף, ישנן הכשרות במקומות ההתנדבות השונים, המועברות על ידי מקומות ההתנדבות.
- **ליווי:** בתחילת סמסטר ובסוף סמסטר נערכות שיחות חתך לכל משתתפת/עם הרכז המלווה ובמידה ויש איזה שהוא קושי, השיחות תכופות יותר. הליווי האישי הוא מאוד צמוד ונותן מענים אישיים ייחודיים. כמו למשל, מחשב אישי לסטודנט שהיה חסר לו או השתתפות בקורס שירה לסטודנטית שהייתה צריכה אורור נפשי.
- **סיום:** מתקיים אירוע הסיום- המשלב תודות של גורמים רשמיים ומכובדים, ברכות לצד הרצאת העשרה.

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- רכזת התכנית היא יוצאת אתיופיה והיא מאוד מוכרת בקהילה המקומית וזה קריטי להצלחה!
- לא להתיימר ולהבין את האוכלוסייה, לדבר ולשמע מה הצרכים שלהם (בעיות מחשב, מיומנויות למידה, מרחבים פרטיים). להיות מודעים לקודים תרבותיים.
- למפות את הגורמים שעובדים ביישוב ולא להתחרות בהם, לעבוד יחד.
- הקשר האישי הרציף משמעותי ביותר לטובת השיתוף והסיוע הנכונים.

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

- גיוס הסטודנטים. יש תכניות רבות ליוצאי אתיופיה ולעיתים יש תחרות על הסטודנטים. בנוסף, מגיל צעיר מנסים לגייס את הצעירים לתכניות שונות, ולעיתים הם חשדניים כלפי תכניות ויעדיפו להתרחק מהתיוג, אלא אם הם ירגישו שניתנת התייחסות ייחודית לקהילה ולצרכים שלה למשל- הרכזת שהיא חלק מהם ומכירה אותם ואת האתגרים שלהם לצד ההתנדבויות שרלוונטיות להם.
- גיוס תקציבים
- מתקיים מחקר אורך של 5 שנים באקדמיה אודות התכנית שמחדד את היעדים והצרכים וההתאמות נעשות בהתאם. הקשר האישי עוזר מאוד כי הסטודנטים עצמם ממליצים וחבר מביא חבר ובנוסף, הקשרים שיש עם אישים שונים בעיר.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

• ניב מגריל: negishut@startup7.org.il